

አመ

vel **አሜ** : particula temporis; forma **አሜ** : antiquitus usitator erat (ut in N.T. rom. Matth. 11,22; Matth. 17,22; Matth. 19,28; Luc. 11,31; Herm. p. 52), posthac **አመ** : communi usu recepta est, nisi quod ante pron. suff. forma **አሜ** : semper conservata est. [De etymo vid. Dillmann 1857 § 64,b; Hupfeld in Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes Bd. II p. 139; Ewald in Göttingische Gelehrte Anzeigen 1857 p. 1884]. **A**) Adv. rel. temporis: *quo* , *qua* , *quibus* , *quum* , ut: **ውእተ** : **አሚረ** : **አመ** : **ኅልቁ** : **ብዙኃን** : Jes. 30,25; Jes. 30,26; **ከመ** : **ትካት** : **አመ** : (*ut olim quum*) Job 29,3 seq.; **በእንታክቲ** : **ዕለት** : **አመ** : **ይነብሩ** : **ሕዝብየ** : **በሰላም** : **ትትነሣእ** : Hez. 38,14; Hez. 38,18; **ዕለት** : **አመ** : **ወለደተኒ** : **እምየ** : Jer. 20,14; Joh. 4,21; Marc. 6,21; Marc. 14,12. **a**) **አመ** : **ዕለተ** : (pro **ዕለተ** : **አመ** : per attractionem, nisi hanc phrasin e lit. C,1 interpretari malueris) *quo die* Gen. 3,5; Koh. 12,3; Jer. 7,22; Jer. 11,4; 4 Esr. 10,62; Kuf. 3; **አመ** : **ዕለተ** : **ይድኅፅ** : Sir. 3,31; Ex. 32,34; **አመ** : **መዋዕለ** : *quibus diebus* 2 Reg. 7,11; 2 Reg. 11,1; **አመ** : **መዋዕለ** : **ትዴለው** : Sir. 18,25; **እምአመ** : **ዕለተ** : *ex quo die* Lev. 6,13; 2 Reg. 13,32. **b**) **አልቦ** : **አመ** : *numquam* , *nondum* , ut: Job 4,7; **ይነቅህ** : **ዓለም** : **ዘአልቦ** : **አመ** : **ነቅህ** : 4 Esr. 5,32 (deest in ed. Laur.); plura exempla vid. sub **አልቦ** ; **ኢአመ** : *numquam* , Lud. e V.S. **c**) **ቦአመ** : – **ቦአመ** : *modo* – *modo* 2 Reg. 11,25. **B**) Conj. 1) **አመ** : (**አሜ** :) *quo tempore* , *tum quando* , *quum* , *ubi* , c. Perf.: Gen. 16,16; Gen. 20,13; **ከመ** : **አመ** : **ወዕኡ** : **እምነ** : **ግብጽ** : Jes. 11,16; **አመ** : **ላህቂ** : Jer. 2,2; Jer. 21,1; Bar. 1,2 (ἐν τῷ καιρῷ ᾧ); Ps. 50 tit.; Ps. 67,8; Ps. 125,1; Matth. 12,3; Luc. 2,21; Luc. 2,22; Luc. 2,42; Luc. 4,25; Luc. 6,3 al.; c. Perf. i.e. Fut. exacto: Gen. 40,14; Gen. 50,24; Num. 15,2; **አመ** : **ኅልቁ** : **፪ ዓመት** : Jer. 36,10; **አመ** : **ሞትኩ** : **ቅብረኒ** : Tob. 4,3; Joh. 8,28; Rom. 11,27; c. Imperf. i.e. Fut.: Gen. 50,25; Hez. 33,12 (ἦ ἂν ἡμέρα); Sir. 2,14; Matth. 19,28; Matth. 25,31; Luc. 9,26; 1 Petr. 1,7; c. Imperf. i.e. Latinorum Imperf. vel Praes.: Gen. 11,10; Gen.

35,1; Ex. 5,13; Ps. 113,1; Prov. 8,27; Tob. 12,12; Tob. 14,2; **አመ** : **ይፈጥሮ** : **ለእንለ** : **እመሕያው** : **ይእተ** : **አሚረ** : **ይኤዝዞ** : Sir. 18,7; in sententiis nominalibus Gen. 40,13; **አመ** : **ሕያው** : **ውእቲ** : 2 Par. 10,6; passim: *dum* , 1 Reg. 25,16; Luc. 1,8; Luc. 2,2; **አመ** : **ትዴሎ** : **ይከውን** : **ከማከ** : Sir. 6,11; **ዘአመ** : **ይጼነስ** : **ኢየሐዝን** : **አመ** : **ይዴለው** : **እሮ** : **ያስተፌሥሕ** : Sir. 10,31; 1 Tim. 1,3. 2) Composita **a**) **እምአመ** : (vel **እምነ** : **አመ** :) *ex quo* , c. Perf. Job 31,18; Jes. 44,7; Jer. 7,25; Bar. 1,19; Hez. 28,14; 2 Esr. 15,14; Asc. Jes. 7,12; 1 Reg. 8,8; Gen. 11,10; Ex. 5,23; Jud. 19,30; 2 Petr. 3,4; c. Imperf.: **እምአመ** : **ይወዕኡ** : **እምከርሠ** : {DiL.0724} **እሞሙ** : **እስከ** : **አመ** : **ይትቀበሩ** : Sir. 40,1. **b**) **እስከ** : **አመ** : *dum* , *usque dum* , *donec* , c. Perf.: **እስከ** : **አመ** : **ኮነ** : 2 Esr. 15,14; c. Imperf. Gen. 39,16; Kuf. 11; 1 Reg. 22,3; Ruth 1,13; Matth. 16,28; Matth. 18,34 (**እስከ** : **አሜ** :). **c**) **ለአመ** : *in id tempus quo* : **ታስተዴሉ** : **ገጸከ** : **ለአመ** : **የዐግትዋ** : **ለኢየሩሳሌም** : Hez. 4,7; **ተዐገሡኒ** : **ለአሜ** : **እትነሣእ** : Zeph. 3,8. **d**) **እንተ** : **አመ** : *si quando* , *quandocumque* seq. Imperf. Sir. 19,28. **e**) **ዘአመ** : *quod* (erat) *tum quum* Ps. 3 lit.; **ዘአመ** : **ንኡስ** : **አጥባትኪ** : Hez. 23,21; Marc. 8,19.

Cross-references

Praep. 1) **አመ** : (v. **አሜ** :) *tempore* , *in* , Abl. temporis: **አመ** : **ምንዳቤሆሙ** : Jer. 2,27; Ps. 32,19; **አመ** : **ትፍሥሐቲ** : Sir. 22,23; Sir. 6,12; Sir. 12,8; Sir. 29,2; **አመ** : **ማእረረ** : **ሥርናይ** : Judith 2,27; **አሜ** : **ፍዳ** : Luc. 11,31 rom.; 1 Cor. 11,24 rom.; ante nomina temporis: **አሜ** : **ዕለተ** : **ደይን** : Matth. 11,22; Matth. 17,23; **አመ** : **ዐሡር** : **ወጎሙስ** : **ዕለት** : Ex. 16,1; **አመ** : **ዕለተ** : **እኪት** : Sir. 11,25; **አመ** : **መዋዕለ** : **ጽጋብ** : Sir. 18,25; Jes. 9,4; Ps. 77,12; **አመ** : **ዕለተ** : **እጼውዐከ** : *eo die quo* i.e. *quo die* Ps. 55,20 (vid. supra sub A,a); **አመ** : **፲ወ፫ ዓመተ** : **መንግሥቲ** : Jer. 1,2; 4 Esr. 1,1; Dan. 1,1; Dan. 3,1; Dan. 8,1; Hez. 8,1; ante nomina personarum, ut Luc. 4,27. 2) composita **a**) **እመአመ** : *ex tempore* , *abhinc* , *inde a* : Lev. 25,27; **እምአመ** : **መዋዕለ** : **ኢዮስያስ** : Jer. 43,2; **እምአሜ** : **ቀዳሚት** : **ዕለት** : Hagg. 2,15; Hagg. 2,18;

ጸድቃን ፣ **ዘእምአመ** ፣ **አዳም** ፣ Asc. Jes. 9,7; Ludolf 1691 p. 303 n. 10; pronomini rel. postpositum **ዘእምአመ** ፣ *inde ab eo quo* Lev. 25,17; Judith 12,18. b) **እስከ** ፣ **አመ** ፣ *usque ad tempus* , *usque ad* ፣ **እስከ** ፣ **አሜ** ፣ **ሞቱ** ፣ **ለሄሮድስ** ፣ Matth. 2,15; Lev. 25,28; Kuf. 4; **እስከ** ፣ **አመ** ፣ **ሙሴ** ፣ Org. c) **ለአመ** ፣ *in tempus* , *in* ፣ **ለአመ** ፣ **ረኃብ** ፣ Gen. 41,36; Ex. 19,11; **መድኅኒትነሰ** ፣ **ለአመ** ፣ **ምንዳቤነ** ፣ **ውእቱ** ፣ Jes. 33,2. 3) Pron. suffixa assumit, ut a) **እምአሜከ** ፣ *ex quo tu es* Job 20,4; **እስከ** ፣ **አሜሁ** ፣ *usque in ejus tempus* Kuf. p. 62. b) in specie pron. suff. III pers. sing. m. et fem. , sc. **አሜሁ** ፣ vel **አሜሃ** ፣ *tunc* , *tum* , τότε, **አሜሁ** ፣ Job 19,29; Job 28,27; Job 38,21; **ወአሜሁሰ** ፣ Dan. apocr. 13,32; Gen. 42,21; Marc. 15,42 rom.; Herm. p. 5; **ዘአሜሁ** ፣ ὁ τότε Rom. 6,21; **አሜሃ** ፣ Gen. 7,6; Ps. 50,20; Ps. 125,2; Ps. 125,3; Koh. 2,15; Koh. 8,10; Job 3,13; Job 20,7; Jes. 44,8; Asc. Jes. 4,18; Jes. 8,14; Asc. Jes. 9,17; Asc. Jes. 9,18; Asc. Jes. 11,35; Tob. 12,12; Prov. 2,5; Matth. 2,17; Matth. 9,15; Luc. 13,1; **እምአሜሃ** ፣ *inde ab eo tempore* Matth. 4,17; Matth. 16,21; Matth. 26,16; Clem. f. 224; **እስከ** ፣ **አሜሃ** ፣ *usque in illud tempus* Kuf. 33; **እስከ** ፣ **ዝየ** ፣ **ወአሜሁ** ፣ Dan. 7,28. – [Ordo significationum quem proposuimus, invertendus erit ei, qui **አመ** ፣ (ab **አም** ፣ i.e. **ዳም** ፣) primitus substantivum, significans *tempus* , fuisse censuerit].

Bibliography

Revisions

- Andreas Ellwardt *Sprachkennungen*, on 13.11.2018
- Pietro Maria Liuzzo *fixed nesting* on 24.4.2018
- Leonard Bahr *root* on 16.3.2018
- Andreas Ellwardt *last updated txt file and doc file of Lexicon* on 19.4.2017
- Pietro Maria Liuzzo *exported from lexicon to XML* on 16.1.2017
- Pietro Maria Liuzzo *updated lexicon XML file adding nested senses* on 16.1.2017
- Andreas Ellwardt *updated txt file and doc file of Lexicon* on 22.11.2016